

Kronika

2014 m. rugsėjo 26–27 d. Lietuvos edukologijos universitete įvyko tarptautinė mokslinė konferencija „Laiškas literatūroje ir kultūroje“. Konferencijos rengėjai – Lietuvos lyginamosios literatūros asociacija ir Lietuvos edukologijos universitetas. Renginyje dalyvavo 68 pranešėjai. Laiško žanras – itin plati erdvė pasireikšti įvairių sričių, krypčių ir skirtingų laikotarpių tyrėjams. Konferencijos tiriamasis objektas buvo analizuojamas šiose teminėse sekcijose: epistolografijos tradicija Europoje ir pasaulyje; laiškas kaip komunikacijos ir tarpkultūrinio bendravimo instrumentas; laiškų romanai, laiško funkcijos; rašytojų laišakai raštų leidimuose, žinomų asmenybių laišakai kaip tyrimo objektas; laiškas kaip kultūrinė-tekstinė konstrukcija; laiško semiotika; laišakai literatūroje ir kituose menuose, naratyvo specifika; laišakai ir moteriškumas; laiško metamorfozės elektroninėje erdvėje, laiškas ir vaizdas, atvirlaiškiai, SMS žinutės. Konferencijoje dalyvavo trys LLTI Senosios literatūros skyriaus mokslininkės. Asta Vaškelienė skaitė plenarinį pranešimą „Laiškas XVIII a. Lietuvos pijorų edukacijoje“. Tyrėja, remdamasi dviem šaltiniais – 1762 m. Vilniuje išleistu pijorų vienuolijos metodinių nurodymų rinkiniu *Methodus docendi pro Scholis Pii provinciae Litvaniae* ir Stanislovo Konarskio programiniu veikalu *Ordinationes Visitationis Apostolicae* (1753), analizavo laiško vietą reformuotoje Lietuvos pijorų mokyimo programoje. Autorės tyrimas parodė, kad Konarskio veikalas laiškas suvokiamas kaip labai svarbus kasdienio gyvenimo atributas, o Lietuvos pijorų leidinyje apie laiškus kalbama žymiai siauriau. Eglė Patiejūnienė skaitė pranešimą „Filomatų laišakai kaip XIX a. Lietuvos kultūrinio gyvenimo dokumentai“. Prelegentė aptarė Filomatų draugijos narių korespondenciją, kurioje, pasak mokslininkės, įamžintos nepaprastai vertingos žinios ne vien apie anticarinės Vilniaus universiteto studentų organizacijos

veiklą, bet ir įvairiausi XIX a. Lietuvos kultūrinio gyvenimo aspektai. Be kita ko, tie laišškai puikiai atspindi praktinės XIX a. epistolinės kultūros raišką: susirašinėjimo svarbos komunikacijos sistemoje suvokimą, laiškų rašymo „procedūros“ ypatumus, epistolinio etiketo reikalavimų paisymą arba jų tyčinį ignoravimą. Dovilė Keršienė skaitė pranešimą „*Mes lietuviškai Jums tarėme...* Ar kada prabilis Vytautas Didysis į mus lietuviškai?“ Pranešime buvo siekiama per Vytauto laiškų prizmę apžvelgti Viduramžių epistolikos ir epistolografijos specifika, išryškinti tyrimų, terminologijos, metodologijos pasirinkimo, klasifikacijos, vertimo, leidybos, falsifikatų atpažinimo problemas, visa tai siejant su to meto europiniu kontekstu. Kelti klausimai, kodėl turime išverstus tik kelis Vytauto laiškus, nors šio valdovo epistolinis palikimas, palyginti su jo pirmtakais, yra ne tik gerokai gausesnis, bet ir tikrai svarbus mūsų valstybės, diplomatijos, mentaliteto, istorijos, kultūros formavimosi ir kaitos liudijimas. Buvo svarstoma, ko turėtume ieškoti jo laiškuose, o ko ieškoti nereikėtų. Konferencijos pabaigoje vyko apskritojo stalo diskusija ir išvyka į Trakus.

DOVILĖ KERŠIENĖ

2014 m. spalio 22 dieną Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto Vinco Krėvės auditorijoje Profesorė Eugenija Ulčinitė skaitė paskaitą „*Senosios Lietuvos literatūros tekstai ir kontekstai*“.

Paskaita, į kurią susirinko gausus kolegų filologų ir bičiulių būrys, vyko gražia Profesorės 70-mečio proga. Pranešėja į senosios literatūros tekstus ir tai, kaip juos suvokiame, pažvelgė pasirinktu kampu – iškeldama žmogaus *per se* problemą senojoje literatūroje, klausdama, kas joje yra žmogus „kaip toks“ bei konstatuodama, kad šio požiūrio pasigenda. Paminėjusi garsiausius Renesanso traktatus, kuriuose buvo sprendžiama žmogaus suvokimo problema (Pico della Mirandolos *De dignitate hominis* ir kt.) bei arčiau mūsų kraštų gyvenusio lenkų humanisto Jono iš Tščianos (Joannes Arundinensis, Jan z Trzciany) veikalą *De natura et dignitate hominis* (1554), kalbėjo perėjo prie Abraomo Kulviečio dramos. Kulvietis savo *Tikėjimo išpažinime* gynė ne tik tikėjimą, bet ir savo *dignitatem* – galimybę būti tuo, kas yra. Pastebėjusi, jog senoji literatūra nėra atskirų kūrinių suma, mat tarp jų esama jungties, – jie siejasi, jų autoriai papildo vienas kitą, polemizuoja, skirtingai žiūri į tą pačią problemą, – profesorė konstatavo, kad vis dėlto toji literatūra Lietuvoje buvusi perdėm rimta, trūko meilės, satyrinių, filosofinių tekstų, katalikiškos Europos pakraštyje esančioje valstybėje svar-

bus buvo herojus, kuris gina Tėvynę, kovoja, yra pavyzdys visuomenei. Įvairovės radimąsi paskatino Vilniaus universitetas, literatūros lauką įvairiais žanrais praturtino studentija, profesūra. XVII a. iškyla Sarbievijus, kurio kūryboje yra ir filosofinės lyrikos, religinės poezijos, atsispindi to meto problemos (antiturkiška tema), aktualijos. Štai eilėse apie procesiją į Trakus aukštinamas Vytautas, kitur – labai raiškus palemoniškasis mitas (eil. Pauliui Kozlovijui), kurį galime sieti su, jau skirtingai matomu, Vilniumi Maironio eilėraštyje „Prieš aušrą“.

XVII a. literatūra daugeliu atžvilgių nepakinta. Įdomu pastebėti, kad randasi meditacinės literatūros, tekstų, lygintinų su Ignaco Lojolos palikimu, metafizinės meditacinės mąstysenos pavyzdžių (Mikalojus Lancicijus). Lietuvos kancleris Albertas Stanislovas Radvila rašo veikalus apie Kristaus kančią, Marijos kultą, reprezentuojančius gausią devocinę literatūrą. Juk šiais laikais sunku būtų ir įsivaizduoti aukštą pareigūną, mąstantį tokiomis kategorijomis!

Baigdama Profesorė paragino senosios literatūros tyrinėtojus neužsidaryti vien akademinėje sferoje, parengti adaptuotų tekstų studentams, visuomenei, pavyzdžiui, Sirvydo pamokslus išleisti taip, kad juos turėti ant stalo galėtų kiekvienas.

Po paskaitos Profesorė atsakė į renginį moderavusio Dariaus Kuolio ir klausytojų klausimus.

Renginį organizavo Lietuvių literatūros katedra ir Lituanistų sambūris. Viešojoje erdvėje, internete, nesunkiai galima rasti ir Regimanto Tamošaičio darytų šio renginio nuotraukų.

MINTAUTAS ČIURINSKAS

2014 m. spalio 22 dieną Vilniaus universiteto bibliotekos P. Smuglevičiaus salėje įvyko šventinis renginys, skirtas paminėti Vilniaus universiteto bibliotekos 444 metų sukakčiai ir lietuvių grožinės literatūros pradininko Kristijono Donelaičio (1714–1780) 300-osioms gimimo metinėms. Šia proga buvo atidaryta Donelaičiui skirta paroda „Šimtus jau metus saulelė tekėjo ir leidos“ ir pristatytas jos katalogas.

Su VU bibliotekos 444 metų sukaktimi susirinkusiuosius taip pat sveikino Seimo narys Algirdas Sysas, buvusi VUB direktorė Birutė Butkevičienė, Vilniaus universiteto Studentų atstovybės atstovai bei Lietuvos bibliotekininkų draugijos pirmininkė Alina Jaskūnienė. Renginį vainikavo dedikacija Kristijono Donelaičio poemai *Metai*: aktorius Rolandas Kazlas kartu su pučiamųjų

kvintetu „Dūduva“ atliko poetinę-muzikinę pramonę „Darbai ir dyvai“ (pagal Kristijono Donelaičio *Metus*).

VUB P. Smuglevičiaus salėje veikiančios parodos pavadinimui pasirinkta žymaus lietuviškų raštų rengėjo, teologo Martyno Liudviko Rėzos (1776–1840) eilėraščio lietuvių kalba pirmoji eilutė „Šimtus jau metus saulelė tekėjo ir leidos“. Šis gana didelės apimties kūrinys (81 eil.) buvo sukurtas paminėti šimtosioms Lietuvių kalbos seminaro Karaliaučiaus universitete (veikė 1718–1944) metinėms – minėjimas įvyko 1823 m. gruodžio 22 d. (iš tikrųjų buvo švenčiamos 105-osios metinės).

Paroda suskirstyta į dešimt temų, atskleidžiančių Kristijono Donelaičio epochos dvasią ir Prūsijos karalystės bei jos sudėtyje buvusios Mažosios Lietuvos istorinę, kultūrinę, religinę aplinką. Poeto kasdienio gyvenimo detalės ir jį supusi aplinka iliustruojama unikaliais XVII–XIX a. rankraščiais (Teodoro Lepnerio, Mato Pretorijaus, Fabijono Ulricho Glazerio) ir Prūsijos karalystėje, daugiausia Karaliaučiuje, išleistomis knygomis. Visi parodoje eksponuojami dokumentai saugomi Vilniaus universiteto bibliotekoje ir Vilniaus universiteto muziejuje.

Parodos ekspozicija pradedama svarbiausiais tuomečių istorikų darbais, nes XVIII amžiuje ieškant valstybės savitumo šaknų, pradėta labiau domėtis Prūsijos kultūra, jos istorija, senųjų prūsų praeitimi ir jų giminaičiais lietuviais. Parodoje supažindinama ir su to laiko Karaliaučiaus universiteto profesorių, dėsciusių Kristijonui Donelaičiui, reikšmingais veikalais. Minėtasis Lietuvių kalbos seminaras, veikęs Karaliaučiaus universitete, ne tik prisidėjo prie žymių Lietuvos raštijos darbininkų ugdymo, bet ir inicijavo lietuviškų raštų leidybą. Parodoje eksponuojama garsių lietuvių raštijos veikėjų (Frydricho Vilhelmo Hako, Pilypo Ruigio, Gotfrydo Ostermejerio, Kristijono Gotlybo Milkaus) parengtos gramatikos, žodynai, taip pat populiarūs įvairaus žanro religiniai raštai: Biblija, postilės, giesmynai, katekizmai. Parodos lankytojai gali susipažinti ir su XVIII a. gausiai pradėtais leisti vadovėliais, nes tuo metu didelis dėmesys skirtas švietimo reformoms, buvo įvestas visuotinis privalomas pradinis mokymas.

Lietuvių poeto Kristijono Donelaičio kūryba neatsiejama nuo XVIII a. Europos literatūrinio konteksto – tad parodoje pristatomas to meto Europoje ypač populiarus pasakėčios žanras, antikinio epo tradicija bei metų laikų poezija. Atskleidžiama ir Donelaičio kūrybos leidybos istorija XIX amžiuje, nes

poeto svarbiausi kūriniai (*Metai* ir pasakėčios) buvo išleisti praėjus nemažai laiko po poeto mirties. Parodoje taip pat eksponuojamos XX a. nuotraukos ir leidiniai, susiję su 1964 m. įvykusi Donelaičio 250-ųjų gimimo metinių oficialiu minėjimu.

Parodą puošia nuostabios knygų graviūros ir ypač vertingi ranka spalvinti XVIII–XIX a. pradžios žemėlapiai. Tai Johano Baptisto Homanno Prūsijos karalystės žemėlapis (*Regnum Borussiae*, Niurnbergas, 1701), Mažosios Lietuvos žemėlapis su Gumbinės planu (Niurnbergas, 1735). Parodos atidarymo metu pirmą kartą buvo galima išvysti retą XIX a. vidurio Karaliaučiaus miesto litografiją (Berlynas, 1855), sukurtą paminėti Karaliaučiaus 600-osioms įkūrimo metinėms.

Išleistame parodos kataloge galima išsamiau susipažinti su Donelaičio kūryba ir jo aplinka, nes kiekviena tema pradedama trumpa įžanga, o katalogas papildytas kultūros istoriko Axelio Walterio straipsniu „Kristijonas Donelaitis – liuteronų pastorius provincijoje ir Europos literatūroje“, kuriame lietuvių poeto kūryba aptariama XVIII a. Europos literatūros kontekste ir iškeliamas kaip išskirtinė poezija Europos nacionalinių literatūrų kanone¹. Parodos tekstų ir jos katalogo bei dokumentų aprašų vertimai į anglų kalbą leis platesniam skaitytojų ratui susipažinti su Donelaičio kūryba ir jo aplinka.

Kristijono Donelaičio parodos katalogą galimą įsigyti Vilniaus universiteto bibliotekos P. Smuglevičiaus salėje.

PARENGĖ VIKTORIJA VAITKEVIČIŪTĖ

Spalio 20–23 d. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas, direktoriaus pavaduotoja dr. Rima Cicėnienė ir mokslinė sekretorė Leokadija Kairelienė apsilankė Kijeve. Lietuvos bibliotekininkai dalyvavo tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Bibliotekų vieta ir vaidmuo formuojant nacionalinę informacinę erdvę“, taip pat aptarė galimas bendradarbiavimo kryptis ir formas. Ukrainos nacionalinės V. Vernadskio bibliotekos direktorius dr. Volodimiras Popikas kolegoms pristatė svarbesnius bendradarbiavimo barus, jo bendradarbė kalbėjo apie konkrečius darbus,

¹ Axel E. Walter, „Kristijonas Donelaitis – liuteronų pastorius provincijoje ir Europos literatūroje“, in: *Šimtus jau metų saulelė tekėjo ir leidos. Parodos katalogas*, sudarytojai Viktorija Vaitkevičiūtė, Aušra Rinkūnaitė, Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2014, p. 15–25.

kuriems būtų reikalinga lietuvių specialistų talka. Sigitas Narbutas atkreipė dėmesį į svarbesnius jubiliejus bei iškilias datas, kurioms abi bibliotekos galėtų parengti bendrų parodų ar leidinių.

Plenarinio posėdžio metu buvo perskaityta nemažai įdomių pranešimų. Buvęs V. Vernadskio bibliotekos direktorius akad. Oleksijus Oniščenka aptarė atminties institucijos veiklos kryptis kintančioje informacinėje erdvėje. Kultūros ministerijos darbuotoja Larisa Nikiforenko informatyviai apžvelgė Ukrainos bibliotekų būklę, veiklos formas ir apibūdino, ko ministerija tikisi iš atminties institucijų. Ukrainos bibliotekų asociacijos prezidentė Irina Ševčenko išdėstė asociacijos poziciją šalies atminties institucijų raidos klausimais. Ją papildė Nacionalinės parlamentinės bibliotekos direktorė Tamara Vilegžanina. Dr. V. Popikas pristatė fundamentinę elektroninę biblioteką „Ukrainika“. Ukrainos mokslų akademijos narys korespondentas Andrijus Kriučinas supažindino su unikaliais ukrainiečių darbais kuriant naujas informacijos laikmenas. Posėdyje paliestų problemų lauką papildė dr. Rima Cicėnienė, perskaičiusi pranešimą „Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos mokslinė veikla: dabartis ir ateities perspektyvos“.

Kolegos ukrainiečiai lietuviams parengė turiningą kultūrinę programą. Jie susitiko ir bendravo su leidyklos „Baltija-Druk“ vadovais, apsilankė Kijevo Pečerų Lauros istoriniame kultūriniame rezervate, Mikalojaus Konstantino Čiurlionio amžininko, garsaus ukrainiečių kompozitoriaus Mikolos Lisenkos muziejuje, nulenkė galvas Maidano kovotojų žūties vietose. Kasdienis gyvenimas Kijevo gatvėse ir aikštėse tebeina taip, kaip ėjo iki Rusijos agresijos, tik jame matyti daugiau rimties ir susikaupimo.

Konferencija prasidėjo tylos minute pagerbiant žuvusius ukrainiečius ir karius bei savanorius, kritusius už Ukrainos laisvę. Pokalbiuose su kolegomis, susitikimuose su kijeviečiais, kultūros, mokslo ir meno darbuotojais buvo matyti jų apsisprendimas, tvirtybė ir ryžtas žengti laisvės ir nepriklausomybės keliu. Lietuvių apsilankymas turėjo darsyk patvirtinti, kad ukrainiečiai tame kelyje nėra ir nebus vieni patys.

LMAVB INFORMACIJA

Spalio 28–29 d. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas kartu su didele grupe Lietuvos politikos, kultūros, mokslo, meno ir visuomenės veikėjų apsilankė Karaliaučiaus srityje, kur dalyvavo jubi-

liejiniuose Kristijono Donelaičio renginiuose. Lietuvos delegaciją sudarė Seimo pirmininko pirmasis pavaduotojas Vydas Gedvilas, Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komiteto pirmininkė Audronė Pitrienė, Kultūros viceministrė Agneta Lobačevskytė, URM ambasadorius ypatingiems pavedimams Artūras Žurauskas, Lietuvos nacionalinės UNESCO komisijos pirmininkas prof. Romas Pakalnis, Lietuvos K. Donelaičio draugijos pirmininkas dr. Napaleonas Kitkauskas ir tos draugijos narė dr. Laimutė Kitkauskienė, Lietuvos dailininkų sąjungos pirmininkė Edita Utarienė, Marijampolės K. Donelaičio draugijos pirmininkė Vida Mickuvienė, rašytojai Stasys Kašauskas, Eugenijus Ališanka, Sergejus Isajevs (Clandestinus), Marius Burokas, kiti politikos, kultūros, mokslo ir meno darbuotojai iš Vilniaus, Kauno, Klaipėdos ir Marijampolės.

Renginių pradžią pažymėjo Kristijono Donelaičio vardo suteikimas Nestorovo (buv. Stalupėnai) bibliotekai. Apžiūrėję renovuotą biblioteką ir padovanoję jai naujausių leidinių Lietuvos istorijos, kultūros ir literatūros temomis, lietuviai apsilankė Lazdynėliuose ir padėjo gėlių prie paminklinio akmens. Toliau per Černiachovską (buv. Įsručių) keliauta į Karaliaučių. Čia puikioje filharmonijos salėje įvyko šventinis koncertas, skirtas jubiliejiniais Donelaičio metams. Prieš koncertą buvo gražiai pagerbti žmonės, ypač nusipelnę saugant ir puoselėjant didžiojo lietuvių poeto atminimą. Tarp apdovanotųjų – Karaliaučiaus srities meno ir istorijos muziejaus direktorius Sergejus Jakimovas, to muziejaus padalinio Tolminkiemyje – K. Donelaičio memorialinio muziejaus – direktorė Liudmila Silova, Tolminkiemio memorialo atstatytojas Napaleonas Kitkauskas, Kristijono Donelaičio kūrybos vertėjas į rusų kalbą Sergejus Isajevs (Clandestinus) ir nemažai kitų garbių asmenų.

Kitą dieną lietuvių delegacija apsilankė Guseve (buv. Gumbinė), kur padėjo gėlių prie paminklo *Metų* autoriui, pastatyto prieš 10 metų. Pagrindinė tos dienos šventė įvyko Tolminkiemio memoriale. Čia buvo pagerbti visi gausūs Donelaičio atminimui nusipelnę žmonės – tiek rusai, tiek lietuviai. Jiems buvo įteikta naujausia Donelaičio *Metų* laida rusų ir lietuvių kalbomis. Šventinę nuotaiką sustiprino gyva muzika, aktoriaus gražiai perskaitytos ištraukos iš *Metų*, lietuvių poetų eilėraščiai apie Donelaitį, išversti į rusų kalbą, taip pat prasmingos šeiminių bei svečių kalbos ir turiningi Kitkausko prisiminimai apie memorialo kūrimą.

2014-ieji Rusijoje paskelbti kultūros metais. Apie tai nesyk kalbėta gausių renginių metu. Šventišką kultūros metų nuotaiką aptemdė nedidelis debesėlis.

Karaliaučiaus universitete ketinta iškilmingai atidengti memorialinę lentą, skirtą 300-osioms lietuvių poeto gimimo metinėms. Renginio išvakarėse dėl nežinomų priežasčių iškilmė buvo atšaukta. Lieka tikėtis ir linkėti, kad tai bus padaryta kuriuo nors metu vėliau.

LMAVB INFORMACIJA

Lapkričio 25–29 dienomis Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas, pavaduotoja mokslui dr. Rima Cicėnienė ir mokslinė sekretorė Leokadija Kairelienė lankėsi Sankt Peterburge, kur dalyvavo tarptautinėje konferencijoje bei šventiniuose renginiuose, skirtuose 300-osioms Rusijos mokslų akademijos bibliotekos įkūrimo metinėms.

Ši atminties institucija buvo įkurta 1714 m. caro Petro I įsakymu. 1725 m. ji virto Imperatoriškąja, o 1747-aisiais – Imperatoriškosios mokslų akademijos biblioteka. Kartu su 1724 m. įsteigta mokslų akademija, universitetu ir gimnazija ši europietiško pavyzdžio kultūros ir mokslo įstaiga turėjo tapti vienu iš tų įrankių, kuriais caras siekė modernizuoti savo valstybę.

Šiandien Rusijos mokslų akademijos biblioteka yra viena iš didžiausių ir reikšmingiausių pasaulio atminties institucijų. Štai keletas skaičių. Jos dokumentų fondą sudaro daugiau kaip 20 mln. saugojimo vienetų, iš jų 19 tūkst. rankraščių ir 250 tūkst. retų spaudinių. Biblioteka turi labai daug senosios lituanikos ir lituanistikos paminklų, ją dažnai lanko lietuvių mokslininkai, su ja ryšius palaiko ne viena Lietuvos mokslo ir kultūros institucija, įskaitant ir LMA Vrublevskių biblioteką. Šiuo metu RMAB vadovauja gilus knygos žinovas ir bibliotekos teoretikas prof. Valerijus Leonovas.

Plenariniame posėdyje gruodžio 26 d. Bibliotekos ir vienu metu su ja įkurto Antropologijos ir etnografijos muziejaus (Kunstkameros) direktoriai apžvelgė savo institucijų istoriją bei pasiekimus. Muziejaus ir bibliotekos darbuotojus pasveikino žymūs Rusijos mokslo, valstybės, kultūros ir politikos veikėjai, IFLA prezidentė Sipila Sinikka ir buvusi ICOM viceprezidentė Alissandra Kammins, kiti svečiai iš užsienio. Gruodžio 27 ir 28 d. vykusios jubiliejinės konferencijos metu gausūs pranešėjai iš Rusijos, Vokietijos, Baltarusijos ir Lietuvos kalbėjo apie įvairius RMAB istorijos, esamos padėties ir ateities aspektus, aptarė XVIII–XX a. Rusijos ir Europos bendradarbiavimą kultūros, bibliotekų veiklos ir įvairiose mokslo srityse. LMAVB direktoriaus pavaduotoja dr. Rima Cicėnienė perskaitė pranešimą „Rusijos mokslų akademijos ir

Lietuvos mokslų akademijos bibliotekų bendradarbiavimo reikšmė“. Be kita ko, mokslininkė kalbėjo apie paramą, kurios savo metu iš RMAB sulaukė lietuviai, ir apie pagalbą, kurią 1989 ir vėlesniais metais LMAVB suteikė rusams. Ši pranešimą auditorija sutiko labai šiltai.

LMAVB INFORMACIJA

Gruodžio 12 d. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas ir Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos Centrinės mokslinės Jakubo Kolaso bibliotekos direktorius dr. Aleksandras Gruša pasirašė ketinimų protokolą, kuriuo pareiškė apie savo ketinimus kartu parengti mokslo publikaciją – XVI a. šaltinių, kuriuose paminėtas Pranciškus Skorina, rinkinį.

2017 metais pasaulyje bus pažymima reikšminga data. Prieš 500 metų Prahose Pranciškus Skorina pradėjo spausdinti Senojo Testamento vertimą į bažnytinę slavų kalbą. Čekijos sostinėje pasirodė keliasdešimt Rusėnų Biblijos knygų. Po 1519 m. Skorina persikėlė į Vilnių ir čia tęsė savo veiklą, tapdamas spaudos Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštijoje pradininku. Apie 1522 m. Vilniuje pasirodė *Mažoji kelionių knygelė*, o 1525 m. – *Apaštalas*. Tad nuo Johanno Gutenbergo išradimo nepraėjus nė šimtui metų Lietuva tapo knygas spausdinančios ir taip informaciją moderniomis priemonėmis skleidžiančios Europos dalimi.

Reikšmingą jubiliejų Lietuvos ir Baltarusijos bibliotekų darbuotojai nutarė įprasmingi, parengdami XVI a. šaltinių, kuriuose paminėtas Skorina ir jo šeimos nariai, publikaciją. Šiandien tie šaltiniai saugomi daugelyje Europos šalių: Čekijoje, Italijoje, Lenkijoje, Rusijoje ir Vokietijoje. Dokumentų paieškoms, tyrimui ir rengimui tikimasi sutelkti specialistų iš šių šalių. Visų darbų pradžią pažymėjo lietuvių ir baltarusių susitikimas Vilniuje. Čia gruodžio 12 d. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos direktorius dr. Sigitas Narbutas ir Baltarusijos nacionalinės mokslų akademijos Centrinės mokslinės Jakubo Kolaso bibliotekos direktorius dr. Aleksandras Gruša pasirašė ketinimų protokolą. Darbų pabaigą turėtų vainikuoti nauja šaltinių publikacija ir bendra tarptautinė kilnojamoji paroda.

LMAVB INFORMACIJA